

Transparency International (TI)

Opublikowano 9.12.2008

oprac. Wydział Informacji Antykorupcyjnej DP CBA

Transparency International - główna międzynarodowa organizacja społeczna pełniąca wiodącą rolę w walce z korupcją. Jej misją jest stworzenie silnej światowej koalicji zwalczającej korupcję, łagodzenie jej wpływu na społeczności w każdym zakątku globu, a także zapoczątkowanie zmian prowadzących do świata wolnego od korupcji.

Historia

TI została założona w 1993 roku w Niemczech przez grupę ludzi, którzy dzielili wspólną wizję z fundatorem TI, prawnikiem dr Peterem Eigenem. Oprócz Eigena, fundatorami TI byli: Hansjörg Elshorst, Joe Githongo, Fritz Heimann, Michael Hershman, Kamal Hossain, Dolores L. Español, George Moody Stewart, Jerry Parfitt, Jeremy Pope i Frank Vogl. W czasie powstawania TI w większości krajów wręczanie łapówek poza granicami kraju nie było zakazane przez prawo, a wyeliminowanie tego zjawiska - myślą przewodnią stworzenia tej organizacji.

Konferencja założycielska Transparency International skupiła wiele autorytetów, m.in. laureata Nagrody Nobla i byłego prezydenta Kostaryki - Oscara Ariasa Sancheza, byłego ministra spraw zagranicznych Mauretanii - Ahmadou Ould Abdallaha, byłego ministra spraw zagranicznych Boliwii Roberta Macleana Abaroa i Oluseguna Obasanjo - przewodniczącego Afrykańskiego Forum Przewodnictwa. Od tego czasu TI gra główną rolę w podnoszeniu standardu życia wśród milionów ludzi na świecie. TI wpływa na świadomość oraz zwalcza apatię i tolerancję na zachowania korupcjogenne poprzez praktyczne działania odnoszące się do walki z korupcją.

Struktura i sposób działania

TI podzielona jest na następujące strefy: Afryka i Bliski Wschód, Ameryka Północna i Południowa, Azja i Oceania, Europa i Azja Centralna. TI jako organizacja światowa złożona jest z ponad 90 oddziałów krajowych.

Na czele TI stoi:

Rada Dyrektorów (Board of Directors) – główne ciało decydujące, wybierane na Corocznym Zebraniu Członkowskim (Annual Member Meeting) przez akredytowane krajowe oddziały i członków indywidualnych.

Oddziały Krajowe (National Chapters) – są niezależnymi, założonymi lokalnie organizacjami, skoncentrowanymi na walce z korupcją w danych krajach. Oddziały krajowe wprowadzają własne, jak również globalne i regionalne inicjatywy oraz programy.

Sekretariat Międzynarodowy (International Secretariat - IS)

Współpraca Sekretariatu Międzynarodowego i oddziałów krajowych oparta jest na obustronnym porozumieniu. IS wspiera oddziały międzynarodowe i koordynuje inicjatywy w poszczególnych regionach geograficznych oraz udziela wsparcia metodologicznego i narzędzi do walki z korupcją.

Sekretariat Międzynarodowy z siedzibą w Berlinie jest siłą napędową konwencji antykorupcyjnych i innych inicjatyw międzynarodowych.

Najwyższym i ostatecznym ciałem decyzyjnym i ustawodawczym TI jest Coroczne Zebranie Członkowskie podczas, gdy Rada Dyrektorów jest podmiotem zarządzającym.

{PODZIEL}

Akredytacje Oddziałów Krajowych (The National Chapter Accreditation) i Polityka Zebrań Członków Indywidualnych (Individual Members Appointment Policy) regulują procedury członkowskie, natomiast same oddziały krajowe otrzymują wytyczne, według których wyznaczają i realizują swoje cele.

W ramach Transparency International funkcjonuje Rada Doradcza (Advisory Council), która składa się z wybitnych indywidualności o uznaniu międzynarodowym. Rada Doradcza jest wybierana przez Radę Dyrektorów, reprezentuje środowiska zróżnicowane pod względem kulturowym, geograficznym i zawodowym i w szerokim zakresie wspiera prace TI.

Oddziały międzynarodowe w założeniach TI są niezależne, stąd brak jest reprezentacji TI w krajach, które nie zezwalają na funkcjonowanie takich organizacji (np. Chiny, Arabia Saudyjska). Z tego samego powodu Sekretariat Międzynarodowy nie działa na rzecz powołania oddziałów w krajach, w których społeczeństwo nie wykazuje zainteresowania w ich założeniu.

Działy TI współpracują z przedstawicielami rządów, organizacjami społecznymi, biznesowymi i mediami w celu propagowania przejrzystości podczas wyborów, jawności w administracji publicznej, wymiarze sprawiedliwości i biznesie. Regionalne oddziały TI prowadzą również kampanie na rzecz wprowadzania antykorupcyjnych rozwiązań przez poszczególne rządy.

TI nie prowadzi śledztw dotyczących korupcji ani nie eksponuje konkretnych przypadków. Współpracuje jednak z instytucjami i organizacjami, które mają legitymacje do prowadzenia takich postępowań.

Do głównych sukcesów TI na arenie międzynarodowej zalicza się przede wszystkim rolę, jaką TI odegrało przy wprowadzaniu Konwencji Przeciw Korupcji na forum Narodów Zjednoczonych.

Założenia

Wizją Transparency International jest rząd, polityka, biznes, społeczeństwo i życie codzienne wolne od korupcji. Wartości, którymi kieruje się TI to:

- Jawność (transparency),
- Odpowiedzialność (accountability),
- Jedność (integrity),
- Solidarność (solidarity),
- Odwaga (courage),
- Sprawiedliwość (justice),
- Demokracja (democracy).

Transparency International jest organizacją społeczną współpracującą z osobami prywatnymi, grupami, organizacjami non-profit i korporacjami, rządami i instytucjami międzynarodowymi, które swoją działalność poświęcają lub w granicach swojej działalności walczą z korupcją. Współpracę TI opiera się na zasadach i polityce określonych przez ciała do tego powołane w strukturach Transparency International. TI zakłada otwartość, uczciwość i odpowiedzialność w relacjach z podmiotami, z którymi współpracuje.

TI jest organizacją demokratyczną, niezwiązaną z żadną organizacją polityczną.

TI potępia korupcję we wszelkich jej przejawach, a stanowisko, które TI zajmuje powinno opierać się na profesjonalnej analizie, zasadzie obiektywizmu i wysokich standardach badawczych. TI wystrzega się przyjmowania funduszy, które mogłyby w jakikolwiek sposób pozbawić tę organizację zdolności do bezstronnego podejścia do problemów, którymi się zajmuje. Organizacja zobowiązuje się

do respektowania fundamentalnych praw i wolności, a w kwestiach organizacyjnych - do zbalansowanej i zróżnicowanej reprezentacji oraz do przedstawiania udziałowcom raportów działalności, a także do rozbudowywania, współdziałania i wspierania oddziałów krajowych.

{PODZIEL}

Finansowanie TI

Finansowanie TI w większości pochodzi z budżetów rządowych agencji rozwoju i fundacji. Inne źródła dochodu to m.in. fundusze na projekty z organizacji międzynarodowych, darowizny z sektora prywatnego oraz honoraria i dochód z publikacji. Poprzez bazowanie na wieloźródłowym finansowaniu TI zapewnia sobie niezależność, niemniej planuje powołać specjalny fundusz (endowment fund).

Oddziały krajowe są finansowane niezależnie przez międzynarodowy ruch TI, np. składki członkowskie, darowizny od osób prywatnych i korporacji, nawiązek zasądzonych przez sądy i in.

Publikacje, materiały i raporty

Od 1995 roku TI publikuje [Index Postrzegania Korupcji](#) (Corruption Perception Index) obejmujący 180 krajów. Indeks ocenia kraje pod względem stopnia korupcji wśród funkcjonariuszy publicznych i polityków. Jest on zestawieniem bardzo złożonym, opracowywanym przez renomowane, niezależne instytucje. Pomimo tego, że CPI z założenia dotyczy skali korupcji na świecie, uwzględnia jedynie 180 krajów. Jest to spowodowane restrykcyjnymi wymogami, jakie TI spełnia przy tworzeniu Indeksu, dotyczącymi warsztatu i metodologii.

Indeks powinien być oparty conajmniej na trzech badaniach, gwarantujących solidne podstawy empiryczne. CPI zapewnia zestawienia opinii osób na stanowiskach decyzyjnych oraz biznesmenów, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i międzynarodowym w odniesieniu do zjawiska korupcji w danym kraju. CPI jest wiarygodnym obrazem sytuacji w kraju dla inwestorów i potencjalnych partnerów handlowych. Słaby wynik w rankingu jest jasnym sygnałem dla rządu do podjęcia działania w tym zakresie.

[Światowy Raport Korupcji](#) (Global Corruption Report - GCR) jest sporządzany raz w roku przez grupę z Departamentu Polityki i Badań Sekretariatu Transparency International w Berlinie, wspieraną przez edytorów, zewnętrznych, korektorów merytorycznych, tłumaczy i międzynarodowy panel edytorów i ekspertów.

Od 2001 roku Raport oferuje opracowanie dotyczące poziomu korupcji na świecie, analizy bieżących spraw, trendów i rozwiązań w zakresie korupcji.

W dziale tematycznym Raport prezentuje dogłębną analizę kluczowych problemów. W tym 2008 roku Raport skupia się na korupcji w sektorze gospodarki wodnej. Poprzednie edycje dotyczyły korupcji w wymiarze sprawiedliwości (2006) i ochrony zdrowia (2007). W sekcji dotyczącej krajów Raport zapoznaje z kierunkami rozwoju korupcji i reformami instytucjonalnymi w ponad 30 krajach na świecie. Sekcja badawcza przedstawia najnowsze doświadczenia i metodologiczne nowinki w diagnozowaniu i oceny zjawiska korupcji.

Dogłębną analizą korupcji w poszczególnych krajach, najnowsze badania, zrozumiałe opracowania dotyczące mechanizmów korupcyjnych, jak również dynamiki reform na poziomie lokalnym i światowym są możliwe dzięki pracy ponad 70 ekspertów, praktyków i aktywistów z całego świata.

TI wydaje również [Światowy Barometr Korupcji](#) (Global Corruption Barometer) bazujący na badaniu ponad 60 tysięcy gospodarstw domowych z ponad 60 krajów pod względem ich doświadczeń i postrzegania korupcji.

Istnieje również [Ranking Aktywnej Korupcji](#) ^[1] (Bribe Payer's Index - BPI), który jest rankingiem uwzględniającym 30 najbardziej prężnych eksportowo krajów, uwzględniającym korupcyjne zwyczaje tych firm w krajach, w których prowadzą inwestycje.

[1] *Korupcja aktywna - wręczanie korzyści majątkowej*

[Transparency International](#)

